

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В. о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного бізнесу
Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

« 30 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи менеджменту

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітня програма «Міжнародні відносини та регіональні студії»

вид дисципліни за вибором

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023/ 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

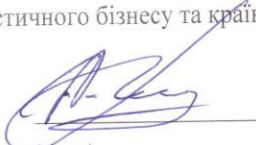
«29» серпня 2023 року, протокол №1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат економічних наук, доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Поліна ПОДЛЕПІНА

Програму схвалено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Анатолій ПАРФІНЕНКО
(підпис)

Програму погоджено з гаранткою освітньої програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

Гарантка освітньої програми «Міжнародні відносини та регіональні студії»

Ганна ПАНАСЕНКО
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «29» серпня 2023 року №1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(підпис)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Основи менеджменту» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини та регіональні студії» підготовки бакалавра, спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни - формування у здобувачів вищої освіти сучасного управлінського мислення та системи базових знань у галузі менеджменту, розуміння концептуальних основ та механізмів системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття ефективних управлінських рішень.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК9. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК14. Здатність планувати та управляти часом

ЗК19. Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності;

- формування наступних спеціальних (фахових) компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному

СК6. Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами)

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені

СК10. Здатність аналізувати структуру та динаміку міжнародних суспільних комунікацій, виявляти їх вплив на міжнародну систему, державні та суспільні інститути

СК12. Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами)

1.3. Кількість кредитів – 3.

1.4. Загальна кількість годин – 90.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
за вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	-й
Семестр	
5-й	-й
Лекції	
32 год.	год.

Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
42 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання	
год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

РН05. Знати природу та механізми міжнародних комунікацій

РН07. Здійснювати опис та аналіз міжнародної ситуації, збирати з різних джерел необхідну для цього інформацію про міжнародні та зовнішньополітичні події та процеси

РН10. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів

РН13. Вести фахову дискусію із проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів і їхню точку зору

РН14. Використовувати сучасні цифрові технології, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи для розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій

РН 24. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших суміжних до міжнародного співробітництва сферах

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретичні основи менеджменту

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту

Поняття «менеджмент», «управління», «керування». Роль менеджменту у сучасному бізнесі. Методи менеджменту. Об'єкт та суб'єкт управління. Завдання менеджменту. Менеджмент як мистецтво/наука/професійна діяльність.

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Школа наукового управління. Школа адміністративного управління. Школа людських відносин і школа поведінкових наук. Кількісна школа управління. Сучасні напрями та підходи до розвитку менеджменту.

Тема 3. Роль менеджера в процесі управління

Характеристика менеджера та підприємця. Важливість менеджера у процесі функціонування підприємства. Ієрархічні рівні управління. Ролі менеджера. Типи менеджерської поведінки. Основні знання/вміння/якості сучасного ефективного менеджера. Трансформація ролі менеджера в сучасному світі.

Розділ 2. Функції та особливості менеджменту

Тема 4. Планування як загальна функція менеджменту

Сутність/природа та зміст планування як функції менеджменту, його види та їх взаємозв'язок. Завдання планування. Цінність і важливість планування. Основні обмеження планування. Принципи планування. Класифікація планів організації. Стратегічні, тактичні та оперативні плани. Короткострокові та довгострокові плани. Методи планування. Етапи процесу планування: визначення місії та цілей; оцінка сильних і слабких сторін організації.

Тема 5. Прийняття управлінських рішень

Роль процесу прийнятті управлінських рішень. Головні характеристики прийняття управлінських рішень. Сутність та природа прийняття рішень. Типи управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Етапи раціонального ухвалення управлінського рішення: виявлення та визначення ситуації, що потребує вирішення; визначення варіантів; оцінка варіантів; вибір оптимального варіанта; впровадження обраного варіанта; оцінка результатів. Поведінкові аспекти ухвалення управлінського рішення. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів.

Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту

Сутність функції організації та її місце в системі управління. Поняття «організація» та «організаційна діяльність». Основні складові організаційної діяльності. Сутність організаційної структури управління, її роль у досягненні мети. Вимоги до ефективної організаційної структури. Елементи структури. Характеристика основних видів організаційних структур управління. Лінійні і функціональні організаційні структури управління. Комбіновані структури управління: лінійно-функціональна; лінійно-штабна; дивізіональна; матрична. Процес формування організаційної структури.

Тема 7. Мотивація як функція менеджменту

Поняття «мотивація», «мотиви», «стимули». Теорії мотивації. Зміст основних етапів і послідовність їх реалізації в моделі процесу мотивації. Мотиваційні засоби менеджера. Сучасні системи та форми стимулювання праці. Методи соціального впливу і морального стимулювання.

Тема 8. Контроль як функція менеджменту

Поняття контролю, його місце в системі управління. Завдання контролю. Види управлінського контролю. Етапи процесу контролю: вимірювання процесів; порівняння реального виконання із стандартами; оцінка та реакція. Основні характеристики ефективної системи контролю.

Тема 9. Керівництво та лідерство в менеджменті

Поняття та природа лідерства. Співвідношення категорій «вплив», «влада», «залежність», «лідерство». Порівняльна характеристика менеджера і лідера. Теорія особистих якостей лідера. Сучасні концепції лідерства. Сучасні підходи до лідерства як поєднання традиційних та ситуаційного підходів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретичні основи менеджменту												
Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту	6	4	-			2						
Тема 2. Історія розвитку менеджменту	9	-	2			7						
Тема 3. Роль менеджера в процесі управління	10	4	2			4						
Разом за розділом 1	25	8	4			13						

Розділ 2. Функції та особливості менеджменту											
Тема 4. Планування як загальна функція менеджменту	10	4	2			4					
Тема 5. Прийняття управлінських рішень	10	4	2			4					
Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту	10	4	2			4					
Тема 7. Мотивація як функція менеджменту	10	4	2			4					
Тема 8. Контроль як функція менеджменту	10	4	2			4					
Тема 9. Керівництво та лідерство в менеджменті	10	4	2			4					
Підготовка до поточного тестового контролю	5					5					
Разом за розділом 2	65	24	12			29					
Усього годин	90	32	16			42					

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 2. Історія розвитку менеджменту	2
2	Тема 3. Роль менеджера в процесі управління	2
3	Тема 4. Планування як загальна функція менеджменту	2
4	Тема 5. Прийняття управлінських рішень	2
5	Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту	2
6	Тема 7. Мотивація як функція менеджменту	2
7	Тема 8. Контроль як функція менеджменту	2
8	Тема 9. Керівництво та лідерство в менеджменті	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту: <ul style="list-style-type: none"> - Проаналізувати менеджмент як мистецтво; - Дослідити менеджмент як науку; - Охарактеризувати менеджмент як професійну діяльність; - Законспектувати результати наукових пошуків та 	2

	власних роздумів та бути готовими до дискусії за вказаними питаннями	
2	<p>Тема 2. Історія розвитку менеджменту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виявити особливості та головні положення школа наукового управління; школи адміністративного управління; школи людських відносин і школа поведінкових наук; кількісної школи управління; - Виявити сучасні напрями та підходи до розвитку менеджменту; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	7
3	<p>Тема 3. Роль менеджера в процесі управління:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розробити сучасну «карту» головних якостей/вмін/навичок ефективного менеджера; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи про видатних менеджерів сучасності з різних галузей економіки 	4
4	<p>Тема 4. Планування як загальна функція менеджменту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дати порівняльну характеристику процесу планування та бізнес-планування; - Визначте роль використання SWOT аналізу у плануванні; - Уявіть себе менеджером комерційного відділу підприємства. Ваша фірма щороку бере участь у міжнародному ярмарку. «Накресліть» стратегічний та оперативний плани для участі в ярмарку; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	4
5	<p>Тема 5. Прийняття управлінських рішень:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Охарактеризувати методи творчого пошуку альтернативних варіантів під час прийняття управлінських рішень; - Розробити таблицю рішень, які приймають менеджери різних рівнів (апарат управління) в організації; - Визначити які чинники впливають на процес прийняття управлінських рішень? - Обґрунтувати у яких випадках доцільно використовувати групове прийняття рішень, а у яких – індивідуальне? - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	4
6	<p>Тема 6. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розкрити суть категорій: «делегування», «відповідальність», «повноваження» та «обов'язки». Навести подібні та відмінні характеристики з прикладами професійного спрямування; - Скласти посадову інструкцію керівної посади в апараті управління, яку б студент хотів зайняти у майбутньому; - Виявити переваги та недоліки існуючих типів організаційних структур; 	4

	<ul style="list-style-type: none"> - Сформувати пропозиції щодо покращення організаційної структури підприємства; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	
7	<p>Тема 7. Мотивація як функція менеджменту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виявити нові проблеми мотивації, узагальнюючи практику діяльності сучасних компаній; - Класифікувати фактори, які визначають систему матеріальних стимулів праці; - Навести приклади системи нематеріального стимулювання для діяльності суб'єктів підприємництва; - Розробити правила, яких слід дотримуватися керівнику при формуванні мотиваційного середовища в організації; - Виявити «нетрадиційні» методи компенсації/мотивації використовуються на сучасних підприємствах; - Обґрунтувати структуру власного мотиву здобуття вищої освіти; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	4
8	<p>Тема 8. Контроль як функція менеджменту:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виявити з якою метою здійснюється упереджувальний, поточний та заключний контроль?; - Що Ви розумієте під контролем поведінки робітників в організації? Охарактеризувати етапи моделі контролю поведінки робітників? - Сформувати принципи та основні вимоги до контролю; - Розробити приклад реалізації моделі процесу контролю в конкретній організації; - Описати досвід або приклад ситуації, як контроль впливає на поведінку людей; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	4
9	<p>Тема 9. Керівництво та лідерство в менеджменті:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Класифікувати підходи до вивчення лідерства; - Обґрунтувати свою позицію щодо твердження: «Всі менеджери мають бути лідерами, але не всі лідери повинні бути менеджерами»; - Дати відповіді на запитання: Яку мету переслідують лідер і керівник в організації? Чим вони відрізняються?; - Для того, щоб керівник вважався лідером, він повинен володіти певними якостями. Назвати, якими характеристиками повинен володіти керівник-лідер. Відповідь можна доповнити, навівши приклад професійного спрямування; - Розглянути методи впливу, які можуть бути використані в особистому спілкуванні; - Виявити сучасні тенденції у трансформації образу лідера; - Підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань 	4
10	Підготуватися до поточного тестового контролю	5

Разом	42
-------	----

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом.

7. Методи навчання

Під методом навчання розуміємо спосіб упорядкованої взаємозв'язаної діяльності викладача, направленої на досягнення мети вивчення дисципліни, рішення завдань виховання і розвитку студента в процесі навчання. Тобто, це – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи: словесні (бесіда, пояснення, розповідь, навчальна дискусія); наочні (демонстрація, ілюстрування); практичні (вирішення задач, відповіді на тести, вправи, практична робота) тощо.

Крім традиційних, використовуються й інші, так звані «активні» методи навчання, особливістю яких є спонукання студента і викладача до активності та обов'язкова взаємодія в процесі навчання студентів між собою чи з іншими суб'єктами навчально-виховного процесу (ділова гра, розігрування ролей, аналіз конкретних ситуацій, ігрове проектування, кейси, он-лайн робота тощо).

8. Методи контролю

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до контрольних цілей.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- Контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- Контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань;
- Контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- Контроль та оцінювання вмій вирішувати розрахункові та ситуаційні задачі;
- Контроль та оцінювання вмій проводити дослідження та презентувати їх.

Завданням контролю є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення певного блоку тем.

Застосовуються такі методи контролю підготовки студентів:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- колоквіум;
- тестові завдання;
- розрахункові задачі;
- виконання творчих завдань;
- вирішення кейсів;
- виконання індивідуальних семестрових робіт (реферати, аналітичні обзори) тощо.

Результати поточного контролю (поточна успішність) є базовою інформацією при проведенні підсумкового контролю і враховуються при визначенні підсумкової залікової оцінки з дисципліни. Сума балів, які студент може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни. До заліку допускаються студенти, які мають достатню кількість балів з поточного контролю. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань становить 40 (з них:

відповіді на 2 теоретичні питання – по 15 балів; тестові питання (або вирішення кейсів) – 10 балів)

Час виконання – до 90 хвилин.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

Сумарна оцінка за вивчення дисципліни розраховується як сума поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. За результатами поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно. Набрана кількість рейтингових балів студентом служить основою для оцінки за національною шкалою.

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі (білет містить 40 тестових завдань, здобувач одержує 1 бал за кожну вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Основи менеджменту», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6612>

9. Схема нарахування балів

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни:

- вивчення та засвоєння тем (активна робота протягом семестру, виконання практичних завдань, виступи з доповідями та презентаціями, ведення опорного конспекту (стислого і системного викладання основного теоретичного матеріалу) – 54 бали, поточний тестовий контроль – 6 балів (одне тестове завдання – 0,5 бал).

- підсумковий контроль – 40 балів (з них: відповіді на 2 теоретичні питання – по 15 балів; тестові питання (або вирішення кейсів) – 10 балів).

Поточний контроль, самостійна робота										Разом	Заліков а робота	Сума
Розділ 1			Розділ 2						ПТК			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9				
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	40	100
(мінімум – 25)												

T1, T2 ... – теми.

ПТК – поточний тестовий контроль

Для допуску до складання підсумкового контролю (заліку) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше **25 балів** з навчальної дисципліни під час поточного (в тому числі, тестового) контролю та самостійної роботи.

Студент може отримати за власним бажанням заохочувальні бали, а саме: – підготовка тез конференцій – до 5 балів, - підготовка до видання наукової статті за тематикою дисципліни – до 10 балів; - проходження профільних тренінг-курсів чи дистанційних курсів (в тому числі англомовних) з використанням сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу) - до 10 балів

Критерії оцінювання навчальних досягнень

- *максимальний бал (6)*, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни «Основи менеджменту», за роботу в рамках теми на лекційних та семінарських (практичних) заняттях отримує студент, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, активно доповнює хід обговорення проблемних питань; систематично відвідує заняття та веде опорний конспект лекцій.

- 4-5 балів за роботу в рамках теми на лекційних та семінарських (практичних) заняттях отримує студент, який на достатньому рівні засвоїв та володіє навчальним матеріалом, викладає його під час усних виступів, може відповісти на питання за темою, припускаючись незначних помилок, відвідує заняття та веде опорний конспект лекцій.

- 2-3 бали за роботу в рамках теми на лекційних та семінарських (практичних) заняттях отримує студент, який не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, частково відвідує заняття та несистематично веде конспект лекцій.

- мінімальний бал (1), передбачений робочою програмою навчальної дисципліни «Основи менеджменту», за роботу в рамках теми на лекційних та семінарських (практичних) заняттях отримує студент, який не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, не приймає участь в обговоренні проблемних питань, несистемно відвідує заняття.

- не отримує балів (0), студент, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не відвідує заняття.

Критерії оцінювання теоретичних питань залікової роботи:

- максимальний бал (15) отримує студент, відповіді якого правильні, повні, послідовні, логічні; студент впевнено володіє теоретичним та фактичним матеріалом з усього курсу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, чітко орієнтується в матеріалі, аналізує причинно-наслідкові зв'язки, вміє виявити тенденції, визначити перспектив.

- 12-14 балів отримує студент, відповіді якого є правильними та демонструють повне знання матеріалу, системність та всебічність мислення, але студент допустив декілька неточностей або несуттєвих помилок.

- 8-11 балів отримує студент, який демонструє знання з предмету на достатньому рівні, але питання розкриті частково, фрагментарно, відповіді містять значну кількість помилок та є необґрунтованими.

- 4-7 балів отримує студент, який виявляє незнання більшої частини теоретичного та фактичного матеріалу; відповідь не розкриває в повній мірі поставлених запитань чи завдань; допускає суттєві та грубі помилки

- мінімальні бали (1-3) отримує студент, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його коректно викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, виявляє мінімальні знання з дисципліни

- не отримує балів (0), студент, який не виконав відповідного завдання або виконав його повністю неправильно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
50–69	
1–49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Менеджмент : Навчальний посібник / Н. С. Краснокутська, О. М. Нащекіна, О. В. Замула та ін. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2019. – 231 с.
2. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: підручник. – Тернопіль: ЗУНУ, 2022 р. 258 с.
3. Страпчук С.І., Миколенко О.П., Попова І.А., Пустова В.В. Менеджмент: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти. – Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2022. – 356 с.
4. Основи менеджменту: навч. посібник / О.О. Гуторова / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Харків: ХНАУ, 2009. – 327с.
5. Основи менеджменту : конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «Молодший бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної форми навчання / уклад. В. М. Стамат, А. С. Полторак. – Миколаїв : МНАУ, 2022. – 162 с.
6. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.А. Мазаракі. – Харків: Фоліо, 2014. – 846 с.
7. Менеджмент : навч. посіб. / [Г. Є. Мошек, М. М. Ковальчук, Ю. В. Поканевич, та ін.]; за заг. редакція Г. Є. Мошека. – К. : Ліра-К, 2015. – 550 с.
8. Peter F. Drucker, Joseph A. Maciariello. Management. Revised Edition. – HarperCollins e-books, 2008. – 603 p
9. Principles of Management, 4th edition Softcover by P.N. Reddy & P.C. Tripathi. – 2008. – 449 p
10. The Management Handbook For UN Field Missions. International Peace Institute, 2012. – 268 p.
11. Management, Tenth Edition Richard L. Daft, with the assistance of Patricia G. Lane. Cengage Learning, 2012. – 639 p.
12. Fundamentals of management: essential concepts and applications / Stephen P. Robbins, David A. DeCenzo, Mary Coulter. — 8th ed. Pearson. – 457 p.

Допоміжна література

13. Божидарнік Т. В. Креативний менеджмент: навч. посіб. / Т. В. Божидарнік, Н. М. Василик. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 498 с
14. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підручник / С. М. Ілляшенко. – Суми : Університетська книга, 2015. – 334 с.
15. Назарчук Т.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Т.В. Назарчук, О.М. Косіюк – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 560 с
16. Донелла Медовз Мистецтво мислити системно. Розв'язання проблем від особистого до глобального масштабу. – Vivat, 2023, – 304 с.
17. Доставка щастя. Шлях до прибутку, задоволення і мрії: Тоні Шейн. – Львів: Видавництво Старого Лева, 2023, – 304 с.
18. Мандрівка тривалістю в життя. Чого мене навчили 15 років на чолі Walt Disney / Роберт Айгер. – Київ: Форс Україна, 2020. – 272 с.
19. Ключові показники менеджменту. 100+ фінансових коефіцієнтів для ефективного управління компанією: Кіаран Волш. – Наш Формат, 2023. – 432 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <https://www.management.com.ua> – бібліотека з менеджменту
2. <https://hbr.org/hbrpress> – офіційна сторінка видання Harvard Business Review
3. <https://www.economist.com> – офіційна сторінка видання The Economist

4. https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NGU+MANAGEMENT101+2018_T1 – курс «Менеджмент» на платформі Prometheus
5. https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NAUKMA+101+2014_T2 – Курс «Фінансовий Менеджмент» на платформі Prometheus
6. <https://www.udemy.com/course/new-manager-training/> – Курс «The Complete Management Skills» на платформі Udeу
7. <https://www.coursera.org/specializations/strategic-leadership> – Курс «Strategic Leadership and Management» на платформі Coursera
8. <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5909> – Англomовний дистанційний курс «Management», розроблений в рамках міжнародного проекту Ukraine digital: Ensuring academic success in times of crisis

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора/ проректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість скласти залік в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Основи менеджменту», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=6612>